

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

OPOZICIJA PROTI SODNIJSKI PREPOVEDI NARAŠČA.

V TEJ LUČI VIDIJO UČINKE SODNIJSKE PREPOVEDI VODI TELJI STAVKE.

Kongresnik Huddleston je obso- dil sodnijsko prepoved.

Washington, D. C. (Federated Press.) — Opozicija proti Daughertyjevi sodnijski prepovedi, ki prepoveduje železniškim delavcem, da obnejuje med sabo, dokler stavkajo, narašča po deželi.

V taki luči so videli učinke sodnijske prepovedi voditelji stavkajočih železničarjev v soboto. Dasiravno niso sugestije radi splošne stavke jemali resno zaradi politike in taktike organiziranih enot, ki tvorijo Ameriško delavsko federacijo, so stavkajoči železničarji prepričani, da zmagajo. Rekli so, da nihče ne more ljudi prisiliti, da delajo, ako nočejo delati. Ta resnica povzroči, da se končno podajo železniški predsedniki in njih politični prijatelji.

Odlodeno je ni, na kakšen način demostrirojo stavkarji in organizirani delavci proti sodnijski prepovedi. Prav zanesljivo se, pa lahko reče, da bodo krížem Združenih držav obdržali ljudske shode in da bodo vprašali, ako so ustavno vsajšene pravice odpravljene. Nekateri sodijo, da se priredijo veliki shodi v mestih, ki so poznana kot železniška križišča in da se pošljejo protesti Beli hiši in Justičnemu departamentu.

Sammuel Gompers, kot predsednik konferencie delavskih legislativnih zastopnikov, je odposlal Bert M. Jewella resolucijo, ki jo je sprejela konferenca in v kateri izreka simpatije in pomoč in želi uspeh stavkarjem. Legislativni zastopniki ustno so, ki opravljajo visokoposlovno službo, so konferirali z voditelji železniških delavcev in so namignili, da sodnijske prepovedi ne vodijo lokomotiv. Senator Cummins je dejal H. E. Wilson, zastopniku železniških strojev, da bi ne vodil lokomotive, ki je nevarna. Cummins se boji, da se stavka železniških delavcev bliža položaju, v katerem bo težko napraviti sporazum med železniškimi ravnatelji in železniškimi delavci.

V splošnem se sliči, da se bodo ostre obsodbe sodnijske prepovedi najprej slišale v kongresu.

Kongresnik Huddleston iz Alabama, zelo nadarjen odvjetnik, pravi: "Sedanja administracija se je definitivno in jasno združila z železniškimi predsedniki z namenom, da zapodi stavkarje nazaj v delavnice. Vsa pot administracije, ki jo vodi glede stavke rudarjev in železničarjev, pokazuje celo vrsto napak, od katerih je ta najbolj bedasta.

"Hudobnost poti administracije se da primerjati samo z njeno neumnostjo. Sodnijska prepoved je neprecedenčna v zgodovini ameriške jurisprudence".

Administracija je postala blazna pri svojih poizkusih za ohranitev Wall Streeta... Položaj je tak, da naj svetovalci delavnega ljudstva ostanejo mirni, nikakor naj se pa ne podajo...

Odborniki organizacije železniških delavcev so izjavili v soboto, da bo predsednik kmalu opazil, da protesti proti sodnijski prepovedi prihajajo iz vseh krajev Združenih držav.

PROHIBICIJA POSPEŠUJE NEPREBAVNOST.

New York, N. Y. — V bolnišnici Mount Sinai so uvedli novo metodo za zdravljenje neprebnosti. Dr. Amanuel Bonheiser izjavlja, da ljudje povzijejo več slakarij, ker so odpravljene alkoholne pijače in posledica tega je, da se silno množe bolniki, ki bolhajo na neprebnosti.

Nemška marka lesa navzgor.

Berlin, 7. sept. — Novica, ki se je raznesla po Berlinu, da namestnik Ameriki kmalu poseči z rešilno roko v finančni kaos Evrope, je ugodno vplivala na tujkajsko borzo. Marka je poskočila za 200 pik.

STAVKA STANE ŽELEZNIŠKE KRALJE 126 MILJONOV V DVEH MESECIH.

Centralni stavkovni odbor železniških delavcev je prejel poročilo, da imajo železniške družbe v prvih dveh mesecih stavke \$126,500,000 izgube v sled zaostalega dela v delavnice. Stavkajoči so naprtili železniškim kraljem velikanske stroške, ker jim dajejo hrano in prenočišče poleg mezde, toda od njihovega dela nimajo drugega kot škodo. Popravki na progah, lokomotivah in vozovih so zaostali za mesec dni.

POMANJKANJE TRDEGA PREMOGA JE TUKAJ.

O TEM DANES NI VEČ DVOMA.

Ljudstvu se priporočajo nadomestila.

Washington, D. C. — Danes ni več dvoma, da je pomanjkanje antracita tukaj, pa magari še prične produkcija trdega premoga takoj a polno paro. Trgovska zbornica Združenih držav prizna sama, da je produkcija antracita zaostala za trideset milijonov ton, ki naj služi za domačo uporabo. Za domačo uporabo gre na leto 73 milijonov ton antracita.

Zbornica podnčuje svoje člane, da mehki premog gotovih vrst lahko nadomesti antracit, ravno tako se lahko uporabijo kot nadomestilo olje in druge tvarine.

Zbornici je lahko svetovali, kaj naj ljudstvo rabi kot nadomestilo za antracit, pravijo voditelji delavnega, ker skoraj vsak navaden Slovec ve, da se za antracit nadomestiti. Valiko bolj važna bi bilo, da bi trgovska zbornica povedala, vso resnico ljudstvu, da bo imelo tuzesne stroške, ako bo vložilo v nadomestila za antracit. Zbiranje, ki si je lani kupil peč za antracit, to peč letos saviže in si kupi peč, v kateri bo lahko kuril z oljem ali kokom? Delavec še tako komaj izhaja s svojo pičlo mezdo. Zdaj naj pa zaradi trgoglavitosti antracitnih baronov izda še denar za novo peč. Kje ga bo vzel? Taka dejstva govore, da prihaja čas, ko je treba rudnike nacionalizirati, da se ne bodo ukoriščali le za obogatitve majhne skupine ljudi. Zdaj, ko prihaja zima, se je tudi trgovska zbornica zdrnila iz dremanja in prihaja do zaključka, da je produkcija antracita zaostala za trideset milijonov ton. V začetku stavke so voditelji stavke in strokovnjaki svarili, ako se stavka hitro ne izravna, da bodo ljudje letos zmrzavali, ker ne bo mogoče dobiti premoga za domačo uporabo. Že takrat je bila dolžnost trgovske komisije, da se oglasi in opozori privatne bizniške interese, kam ja drama, ako antracitni baroni ne popuste od svoje trgoglavitosti.

KARADI NEORBRAMBE STAVKOKAZA PRIDE POLICAJ PRED SODIŠČE.

St. Louis, Mo. — Obravnava proti policaju Oscar Steersu iz Hannibala, Mo., je prišla. Steers je obtožen, da ni pomagal Fred Morrisu, katerega je Burlington & Quincy železniška družba najela za kuharja, da kuha stavkokašem. Morris je izpovedal, da mu je sledila "drhal stavkovnih straž" dne tretjega avgusta, ko je zapustil delavnice, da si kupi časniki. Obrnil se je na Steersa, da ga brani. Toda Steers ga je izročil "drhali", predno je dospel do vrat, in je gledal, ko so njega suvali in topli.

PREVEČ RADOVEDNOSTI VOASI NI DOBRO.

New York, N. Y. — Ko so dne 22. avgusta razkladali municijo s parnika "Inca" v Maurisu, Santu Domingo, je neki domačin prižgal vžgalico, da vidi, ako je res pravi smodnik, kar je stresel na krovu. V tem trenutku je nastala eksplozija in ubiti so bili trije domači delavci in prvi oficir Adolph Beer. Drugi oficir William Nord je pa zadobil precej težke poškodbe. Za nesrečo se je izvedelo šele zdaj, ko je parnik pripil v pristan.

ŽELEZNIČARSKI MEZONI KOMITEJ ZBORUJE PRIHODNI TEDEN?

GLASOVI O PRIHAJAJOČEM MIRU SE PONAVALJAO.

Železniški magnetje farbajo javnost po svoji stari navadi.

Chicago, Ill. — Brzojavka iz El Pasa, Tex., poroča, da je W. A. McCarty, član železniškega narodnega meznega odbora, prejel brzojavko od B. M. Jewella, predsednika železniškega departamenta v Ameriški delavski federaciji, da prične mezdni komitej zborovati dne 11. septembra ob desetih dopoldne v hotelu Sheridan Plaza v Chicagu.

McCarty je na to izjavil, da predsednik, kabinetni člani in vodilni senatorji ne vidijo, da je pametno podaljševati stavko, kar se zgodi, ako sodnijska prepoved postane trajna.

Železniški ravnatelji na zapadu in vzhodu so tajili, da so bile izigrane mirovne poteze.

De Witt Cuyler, predsednik Društva železniških predsednikov je šel celo tako daleč, da je izjavil, da imajo železniške družbe zaposlenih več ko tri sto tisoč železniških delavcev, kar pokazuje, da je poraz stavkarjev na vidiku.

Neka druga brzojavka iz Washingtona poroča, da se je Johnston, predsednik Mednarodnega društva strojnikov izrazil, da ima vest o mirovni pogodaji med Jewellom in nekaterimi sprajljivimi železniškimi predsedniki za podlago resnice. Johnston je svoji izjavi dodal, da je položaj tako delikatno, da se lahko vse poda, ako se stvari prehitro objavi. Pripomnil je, da bo v ponedeljek v Chicagu, ko bo Daugherty argumentiral pred sodnikom Wilkersonom za trajno sodnijsko prepoved.

Položaj je v resnici nejasen in v vseh je precej časnikaškega ngibanja, ki sloni na časnikaških intervjujih.

KADAR STARO SOVAŠTVO ZAGORI...

Houston, Tex. — Družini Schaffner in Bell, ki sta živeli v sovaštvu, sta se slučajno sešli v neki lekarni. Nekdo je napravil opazko glede dekleta, ki jo je spremljal Bell. Zablislili so nozi in sam kresil. Bitka je prišla in ko je končala, sta bila Fred Schaffner in njegov sin Robert mrtva, Luther Bell je bil tako težko ranjen, da je umrl prihodnji dan, Thomas Bell pa dva dni kasneje. Bitko sta preživela Ernest Schaffner in Foster Bell. Prvi je zadobil bolj težke, drugi pa bolj lahke rane z nožem.

POLOŽAJ STAVKARJEV V GREEN BAYJU JE POVOLJEN.

Green Bay, Wis. — Položaj stavkajočih železniških delavcev postaja od tedna do tedna povoljniji. Blagajna organizacij se je pomnožila od \$16 na \$1,800. Denar je večinoma prišel od iger z žogo, plesnih veselic in drugih priveditev. Farmarji iz okolice še vedno dovažajo živila za stavkarje in in njih družine.

Trgovci oddajajo oglase delavskemu listu, ki bo zagovarjal delavsko in farmarske pravice. Te so sddovi stavke.

ALI OTOŽIJO DAUGHERTYJA IN WILKERSONA?

New York, N. Y. — John J. Dowd, predsednik splošnega stavkovnega komiteja, je brzojavil senatorju Borahu, da se pet in dvajset tisoč stavkajočih železničarjev obrača na njega, da uvede obtožno postopanje proti justičnemu tajniku Daughertyju in zveznemu sodniku Wilkersonu zaradi izdane začasne sodnijske prepovedi proti stavkajočim železniškim delavcem. Kot vzrok navaja, da sodnijska prepoved krši v ustavi Združenih držav zajamčene pravice.

STROKOVNE UNIJE SO LETOS OBRNILE HRBET STARIM "PRIJATELJEM".

Bleknell, Ind. — (Fed. Press.) — Tukajanje strokovne unije so na letošnji Delavski praznik obrnile hrbet raznim "prijateljem delavstva". Prejinja leta je bila navada, da so unije povabile lokalne bizniške in politične luči na govorniški oder, raz katerega so iatresali stare fraze o "vzajemnih interesih delavcev in delodajalcev". Letos ni bilo tega. Unije so povabile le prave predstavnike strokovno in politično organiziranega delavstva. Na shodu so govorili le unijonisti in socialisti. Strokovne unije so se pričele dramiti.

ZUPAN V GARYJU JE SLIŠAL LJUDSKO SODBO.

ODPUSTITI NOČE POLICAJEV, KI SO PRETEPALI ARESTANTE.

Ljudstvo je svičgalo županu in mu klicalo nepriljetne besede v obraz.

Gary, Ind. — Tukaj se je vrtil precej buren ljudski shod, katerega se je udeležilo več ko dva tisoč poslušalcev. Na shodu niso bili le stavkajoči železniški delavci, ampak bilo je nekaj stotin tudi drugih mešanov, ki se nikakor ne strinjajo, da bi policajji pretepali arestante v zaporih, da tako izsilijo iz njih izpovedi o dejanjih, katerih niso nikdar izvršili.

Glavni stan stavkajočih železniških delavcev v Chicagu je svoječasno obvestil javnost, da so železniško negodo v Garyju povzročili ostri kolesni robovi lokomotive, ker je vlak drvil s hitrostjo šestdeset milj v uri. Železniška družba je pa dala po svojih detektivih, ki razumejo toliko o železniškem obratu, kot zajee o ubornanju, konstatirali, da so bili izpuljeni žebli iz pragov. Na to je razpisala pet tisoč dolarjev nagrade za tistega, ki prime zlikovce, ali pa pripomore, da se zlikovci primejo. Kmalu na to so prijeli štiri tuzeske delavce in česopisje je poročalo, da so zlikovci prijeli, ki pa govore vsi slabo angleščino. Na to so poročali, da so arestantje priznali dejanje.

Nekaj časa je ostalo pri tem, dokler niso arestantje dobili odvetnikov in niso bili zaslišani na sodišču. Zaslišanje je pokazalo, da je bil eden arestantov delavski vohun že skozi deset let. Izpovedal je, da je skozi deset let član radikalnih delavskih organizacij in obenem privatni detektiv neke železniške družbe. Drugi arestantje so izpovedali, da so bile izpovedi izsiljene s pretepanjem. Nekemu arestantu so privezali roke nad glavo, ga obrnili proti zidu, da ni mogel videti svojih mušiteljev, na kar so ga topli s revni iz kavčuka in kovanimi napestnicami po hrbtu, da je priznal vse, kar so policajji hoteli, da prizna. Tako se je godilo tudi drugemu arestantu. Arestante so preiskali zdravniki in konstatirali, da rane in poškodbe prihajajo od pretepanja.

Ti fakti so postali znani v Garyju in okolici in med meščani je naraslo silno ogorčenje proti takemu srednjeveškemu pravosodnemu pretepanju. To je dalo povod, da se sklical protesten shod, katerega so se meščani udeležili v velikem številu, da zahtevajo od župana, da takoj odpusti brutalne policaje. Na shod je prišel tudi župan. Zborovalci so burno zahtevali od župana, da odpusti pretepaške policaje. Župan je hotel nekaj pojasniti, zakaj jih ne odpusti. Zborovalci so mu pa svičgali in zastavili vprašanja, na katera ni mogel odgovoriti. Župan je zapustil sejo v veliki zadregi, kajti jasno je bilo, da pri prihodnjih volitvah ne bo slepa zopet izvoljen županom.

Na shodu je govoril tudi stavkajoči železničar W. L. Wall, ki je bil nekot polcaj. Rekel je: "Ako so ti ljudje zakrivilli nesrečo, tedaj naj se ne obeajo, ampak naj se šivi sežo. Nihče ne zahteva tako odločno, da se kaznujejo pravi krivci, kot unijski delavci.

100,000 GRKOV NA DIVJEM BEGU.

Turki ujeli generala Tricoupisa, vrhovnega poveljnika grške armade.

FRANCIJA MOLOI O PREMIRJU.

London, 7. sept. — Iz Carigrada javljajo, da so turške čete oddaljene še samo 21 milj od Smirne. Vsa mesta na azijski obali dardanelške oline so izpraznjena in grški prebivalci so prepeljani na evropsko stran.

Iz Aten je prišla vest, da je kralj Konstantin zapustil mesto. Kam je šel, ni znano. Grška vlada je na robu padea in Venizelosova stranka pride najbrj na krmilo.

Anglija se bo menda pridružila stališču Francije, da se Grki in Turki sami pobotajo za premirje brez vmešavanja zaveznikov.

Carigrad, 7. sept. — General Tricoupis, ki je bil pravkar imenovan vrhovnim poveljnikom grške armade v Mali Aziji, je bil večeraj ujet s svojim sinom vred v Filadelfiji.

Pariz, 7. sept. — Po najnovejših poročilih vlada med 100,000 možmi grške armade v Anatoliji največja zmešnjava. Zmagovite čete turških nacionalistov prodirajo z neverjetno naglico in se nahajajo še kakih 50 milj od Smirne. Teško, če polovica grške armade doseže morje.

Iz Smirne javljajo, da je tamkaj velika panika. Mesto je natlačeno z grškimi vojaki in civilnimi begunci, ki se gnetejo v pristanišču in silijo na ladje. Zavarščiki in ameriški pomorščaki, ki so dospeli tja s bojnimi ladjami, pomagajo pri izpraznitvi Smirne.

Na severu so se Turki približali Marmorskemu morju in kakor izgleda, bodo v nekaj dneh poplivali vse preostanek male Male Azije. Angliči so pričeli koncentrirati čete na Galipoliju, boješ se, da bodo kemalisti udarili na Carigrad.

Francosko vnanje ministrstvo sumljivo molči o vsebini note, katero je Polncare poslal Angliji v torek zvečer. Nota vsebuje odgovor na predlog Anglije, da se ententa zavzame za premirje med Grki in Turki. Iz gotovih krogov se poroča, da se Francija ne strinja z Anglijo glede aranžiranja takojšnje premirja.

Francoska vlada dvomi, da bi turški nacionalisti sprejeli premirje, dokler zadnji grški vojak ne zapusti Male Azije. V sled tega Francija čaka, da Kemal pade po zemi Grke čez morje.

Carigrad, 7. sept. — Druga faza turške ofenzive se bliža h koncu. Turki so še okrog 60 milj od Sredozemskega morja; ako bodo prodrali s takšno hitrijo kot so doslej, pridejo z Smirno v soboto ali nedeljo. Grki ne kažejo nobenih znakov odpora; morala grške armade je popolnoma ubita. Zmaga pijani Turki se še gibljejo na južni strani Dardanel in ugrožajo Angleže.

Odmev turške zmage se prihaja iz Sofije. Bolgarska vlada je poslala v Atene nove zahteve glede Tracije. Iz Angore javljajo, da je ruski sovjetski poslanik Karahan čestital Kemalju na zmago. Angorska skupščina je podelila Fevsu paši, šefu generalnega štaba, naslov maršala. Take naslove je doslej dajal edini sultan na Turškem. Vlada v Angori se pa ne zmeni za sultana.

VERNE.

Chicago in okolice: V soboto deloma oblačno in lokalne nevihte. Zpadni vetrovi. Konec vročine v petek zvečer. Temperatura v zadnjih 24. urah; najvišja 95, najnižja 79. Solnce izide 6:22; zaide ob 7:24.

laveli. Ali ti ljudje niso zakrivilli ničesar. Omrežili so jih. Policaja jih je pretepal, dokler jih ni prisilila lagati. In zdaj zahtevamo, da se ta policaja kaznuje." Zborovalci so burno pritrjevali govorniku.

Ko je J. Butler, predsednik lokalne organizacije strojnikov obljubil, da bo toliko časa zagovarjal župana, dokler ne odpusti brutalnih policajev, je shod končal.

ENOTNA DELAVSKA POLITIČNA FRONTA V CONNECTICUTU.

New Haven, Conn. — Farmarska-delavska stranka v Connecticutu je povabila socialistično stranko na skupno politično akcijo pri novembarskih volitvah. Voditelji farmarske-delavske stranke predlagajo, da se postavijo kandidati obeh strank na eno samo listino. Izvrševalni odbor socialistične stranke za državo Connecticut je v načelu sprejel predlog in se odločil za skupno konferenco, ki se vrši v kratkem času.

AVSTRIJA SE NE SME ZDRUŽITI Z NIKOMUR.

Tak je sklep lige narodov. Avstrija mora sama živeti in postati niti ako ne more živeti.

UMIRAJOČA DRAVAICA MOGOČE DOBI POSOJILO.

Ženeva, Švica, 7. sept. — Svet lige narodov je v tajni seji zabra- nil Avstriji kakršnokoli združitve s katerokoli sosednjo državo. Vsak korak, ki ga stori Avstrija za rešitev svojega problema, je zabranjen.

Francija ne mara, da bi se republika Avstrija priključila Nemčiji, Italija je proti temu, da Avstrija imela kakšne direktne zveze s Čehoslovakijo in sploh s malo entento, mala ententa pa noče, da bi Avstrija imela kakšno unijo z Italijo. Naj se zgodi kakoli v Avstriji, sosedje se ne upajo ganiti. Avstrija mora biti sama, pa če tudi pogine.

Avstrijski ministrski predsednik Seipel je oguljeni duhovniški ebliki in s evratnikom brez kovača je potožil Ženevo in večerjal silkal jade Avstrije ter zahteval takojšnjo pomoč pred svetom lige narodov. Svet, sestojec iz zastopnikov valesil, je mirno poslušal, potem pa svečano zaključil, da se imenuje odbor petih delegatov — delegatov Velike Britanije, Francije, Italije, Čehoslovakije in Avstrije—ki naj stvar pretepejo in poročajo v petek, kaj je storiti.

Seipel je povedal zaveznikom, da Avstrija rabi najmanj 75 milijonov dolarjev, da se postavi na noge, toda le s pogojem, ako ji dajo njeni sosedje presto pot do svetovnih trgov. Rekel je tudi, da avstrijsko ljudstvo stori vse, kar more, da raztrga verige, v katero je vkovano, predno pogine. Iz teh besed je odsevala grožnja, da bo Avstrija v skrajni sili poskusila pridružitve ne Nemčiji ali Čehoslovakiji, čeprav versalska in sanfermanska pogodba ne dovoljujeta tega. Seipel je tudi oštel avstrijske in francoske bankirje na Dunaju, ki so po njegovem mnenju krivi, da je avstrijska kruna izgubila svo vrednost.

Zboru lige narodov predseduje Augustus Edwards iz Chila. Podpredsedniki so bili izvoljeni sledeči: Balfour iz Anglije, Hanotaux iz Francije, Gomez iz Portugala, Branting iz Švedske, Caganas iz Španije in Ninčić iz Jugoslavije.

London, 7. sept. — Skupina angleških bankirjev je pripravljena posoditi Avstriji sto milijonov dolarjev s pogojem, ako doli Avstrija petletni moratorij.

PREISKAVA V HERRINU.

Marion, Ill. — Veleporota, ki preiskuje znano herrinsko afero, ne more dognati, koliko žrtve je tirjala bitka med rudarji in gerdisti. Koroner izkazuje 23. mrtvih, pogrebnik pa 22; drugih aradnih podatkov ni. Koroner (oglednik mrličev) je dejal pred veleporotniki, da gotovo število ubitih stavkokašov ni bilo identifičnih in njih imena so neznana. Stvari, ki so jih imeli v žepih oblike, so shranjene, toda identifikacija je v večini slučajev kljub temu nemogoča.

Veleporotniki še niso izrekli nobene nove obtožnice, pričakuje pa se, da to store v soboto.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
Cena glasilov po doporabi. Računski se ne vrnejo.

Narodna Zedinjena drava (loven Chicago) \$2.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.50 na tri mesece; Chicago \$2.50 na leto, \$2.50 na pol leta, \$1.50 na tri mesece, in se izmenjuje \$2.00.

Naslov na vas, bar ima slika v letniku
"PROSVETA"
2267-28 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"
Organ of the Slovene National Benefit Society.
Organ of the Slovene National Benefit Society.
Advertising rates on application.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$2.50, and foreign countries \$5.00 per year.

"MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

Datum v objavi n. pr. (Julija 21-22 poleg veljave imena na naslovu pomeni da vam je s tem davcom potekla naročnina. Prosveta je pravilna, da se vam ne ustavi list.

JAVNA GOVORNICA.

Glasevi članov S. N. P. J. in čitateljev Prosvete.

Falladas, Colo. — "Stavka tu je končana", se je izrazil član odbora distriktne organizacije. Dolga je bila ta stavka, toda ako pregledamo, koliko smo z njo pridobili, lahko rečemo, da so nam lepo plačani dnevi ko smo ostali doma. Kaj pa s ostimi zaspanci, ki so garali vso stavko? Kako plačilo pa imajo sedaj oni, ki so prej odklonili višjo mazo? Mnogo so morali radi njih prestatl stavkarji, ker je bila stavka ravno radi njih toliko podaljšana. Pomagali so bogatemu podjetništvu v boju soper zavedno delavstvu, toda podlegli so. Kako si bodo upali pogledati v obraz zavednim delavcem? V ta bodo gledali, ko jih hoste srečevali, zavedajo se, koliko so morali zavedni stavkarji prestatl radi njih.

Potrebno bi bilo, da bi se vsak zaveden stavkar pobolje seznanil s takimi odpadniki. Danes ne bodo več za njimi stale bogate družbe in jih ščitile s najetimi pretepači. Če je bil kateri član S.N.P.J. je tudi jedrste postopala s njim kakor zahtevajo njena pravila. Člani jednote je treba, da se seznanimo s takimi uskoki. Vse druge napredne organizacije bodo izključila one, ki so stavkocikli med stavko, zato naj tako stori tudi naša jednota, četudi ima pri tem ločiti se od nje celo društvo. Naša jednota se šteje najbelj napredna, zato naj nima pod svojim okriljem družtev, ki se jih po njihovem početju lahko smatra, da se nazadnjačka. Nasadni naj gredo svoje pot, pot katero se ali zaščitavke in niso slišali naših nešteti opominov, povelj in karanj. Vse naše prošnje so bili glasevi vpljočega v puščavi. Delali so naprej za kompanije.

Kakor po Colorado, mislim, da sta rojaki tudi po drugih državah "osrečeni" s stavkocikli, zato bi vam priporočal, da jih opozite, da ba glavni urad naše jednote vadi, sanje in potem naj bi članstvo s splošnim glasovanjem odločilo, ali naj se držimo v svoji sredl stavkocikase. Pravila sama za enkrat deločajo, da pri jednoti ne sme biti članov, ki opravljajo nevarno — stavkociksko delo. Vsa član jednote naj bi foraj volili po svojem prepričanju, pa bi se bilo nikake kritike in tako bi bilo vsakomur znano, kam spada.

Rojake prosim, da bodo previdni pri sprejemanju novih članov k U. M. W. of A. Tu v Colorado je bilo veliko članov rudarske organizacije, ki so opravljali stavkociksko delo in so imeli pri sebi neopetone liste "transfer sarda". Edaj beše nasaj na vahod. Ne potrdite nikomur prestopnega lista, dokler se ne prepričate o njem, da ni stavkocikski. Stojmo trdno kakor do zdaj, kajti če se neval pride, mogoče prvo penlad, da homo pripravljani ga odbiti. — David Šušteršič.

Warren, O. — Vročje je, vroče, dragi rojaki. Čelo kipi posebno nam trpinom, ki se moramo po par ur igati pri vročih pečeh. Bri nas v Warrenu je bolj slabo, kdo se ho po počutl dobro v teh vročih dneh! Mizerija je med delavstvom na splošno, čuša šepna in prohibicijska. Najraje bi se preselili kam tja na farmo, kjer bi se skupaj "hoardala" s Jakob Rozinovecem, in se vrtele tam okrog lipe.

Prinas imamo več različnih tovarn, ki so do zdaj obratovale s polno paro, po večjih prostorih je celo primanjloval delavcev. Zednja dva tedna pa so prišle tovarne zapirati vrata zaradi pomankanja premoga. Trumbull Liberty Steel Co., je 25 avgusta popolnoma ustavila svoj obrat. V normalnem času ima ponavadi zaposlenih 1000 delavcev. Ravno tako je s Trumbull Steel Co., kjer izmed 34 peči obratuje samo 12. Kdaj se bo obrnilo na bolje, mi ni znano, saj te kapitalistične glave lahko danes delajo s delavstvom, kar jim je drago; kadar se jim zljubi, postavijo delavce na cesto, kadar pa hočejo, jih zopet lahko povsibi v njihov pekcl.

Kapitalistični red, če ga človek dobre premisli, je tako strašen, da si je težko misliti hujšega. Kdor se prične radi njih razburjati, mora obupati, skoduje največ sebi, njemu samemu nič ne koristi. Naše življenje je čudna črta. Gori in dol vadi kakor pot skozi hribovito deželo, zdaj si v dolini, toda čez nekoliko ur si zopet na vrhu. Vsikdar ima-

mo v našem življenju za danes še jutri, kaj pa nam prinese jutri, tega ne vemo. Danes je človek lahko popolnoma na tleh, v dolini tečaj, ponizanja in uničenja, kaj prinese jutranji dan, pa ne ve. Tako je znjimi, ki so danes visoko gori, jutri bodo lahko padli nizko, kakor nikdar prej. Cesta v sedanjem kapitalističnem sistemu je taka in ne vodi drugam kot iz doline v breg in z brega v dolino.

Pršel pa ho čas, ko se bo cesta izravnala, boče odstranjene grde hribovite zaprške in homo val e naki, gladka bo tista cesta in udežno bo potovanje po nji. Ne bo jih avinkov, ki nam zakrivajo pogled pred sabo, temveč cesta bo ravna, da homo z mirstojte lahko gledali predse v bodočnost. Ljudskih iskoriščevalcev takrat ne bo več, zginiti bodo s površja pod pritiskom prsobrata. Zatrani narod vsaga sveta se zaveda in hoče imeti življensko cesto za vse snako. Počasi so sicer prebujali ali s gotovostjo.

Pozdravljam čitatelje Prosvete širom Amerike. — Jakob Jav.

Johnston City, Ill. — Do prihodnje pomladi bomo torej zopet lahko kupili milijone premogarskim mogotcem. Iskoriščali nas bodo sedaj še toliko bolj kot so nas dosedaj. Mislimo, da se bo po končani stavki lahko obratovalo s polno paro, pa ni tako. Rea, da parna piščalka piskajo vsaki dan, ali kaj pomagaa, če pa pridemo v rov, včasih niti enega vozčka ni mogoče dobiti. Tak je pač današnji red. Obrat v rovih ovira stavko železničarjev, ker ne dobimo dovolj železniških voz. Ne vem, ali jih res nimajo, ali jih dobiti ne morejo.

Stavkarji v Pennsylvaniji, ki so se organizirali med stavko, tožijo, da jih je pustila organizacija na cedilu. Kdo je temu krivi? Nekdo bi vse rad zvrzel na delavstvo, toda če je tako, delavstvo samo ni krivo, krivi so oni, ki se sklepali pogodbe, ki so napravili tako, da ni vsem po godu. Ali ni rudarske organizacije dovolj mošaa, da bi lahko stavila korenitejšee zahteve premogarskim mogotcem, tako, da bi bila pogodba veljavna za dve leti in druge ugodnosti, da bi bilo vsem ugojnot? Da, organizacija je mošna dovolj, toda volja voditeljev ni dovolj trdna, da bi kaj takega dosegli, čeprav članstvo organizacije to hoče. Dosti rojakov je še, ki mislijo, da imamo v Lewisu dobrega "mistrarja" voditeljev, toda jaz menim, da bi bila smaga dovolj popolnejša, če bi imeli pri organizaciji takega voditelja kot je nesrečni voditelj kansaškega distrikta.

Rojaku iz Virgiana naznanjam, da sem v Johnston Cityju, kjer delam pri ravnostem lokalu kot sem delal prej. V sednjem dopisu se je lahko vsak prepričal, da sem podal prave dokaze in ne kakor on trdi, da ne pridem s pravimi dokazi na dan, kar pa se tiče pisanja, nekdo piše, kar se mu ljubi in ga veseli. Nikogar ne kličem na pomoč, kar v tem okviru pomoči ne rabim in je tudi iskati ne bom. Radi takih dopisov se nisem še nikoli zgražal, kot se je on nad mojim. Pri svoji obljubi radi nagrade še vedno ostajam, samo šlavca naj bi pripeljal.

Mene poznajo rojaki v naselbini kakor dopisnika; vam, da nisem nikomur šalaga storil, razven dopisnikom, ko sem pisal, da socialistični klub slabo napreduje. Zato pa vrvača na mene in pravi, da me je tajnik trikrat vprašal, kar pa ne odgovarja resnici, samo enkrat me je vprašal. Govorila avav večkrat o tem, pa kakor sem videl, slabo napreduje. Šlišal sem tudi več rojakov, ki so se izražali, radi kakih vzrokov ne marajo biti pri klubu in tako sem se ravnal jaz. O mnogih onih rojakih, dasi niso bili v klubu, vem, da so po prepričanju dobri socialisti. Sploh pa tega jaz nisem nikdar rekel, kot trdi dopisnik, niti nisem nikdar misli ter ne mislim sedaj, ker vem, da v delavski politični stranki je moč, ki nas zamore rešiti.

Radi državljanstva mi odgovarja, da kadar se hom jaz toliko zanj prizadejal, da bom drugate pisal o državljanstva. Ne vem, zakaj bi ga ne dobil, če se je toliko prizadejal, saj zakoni v Združenih državah jamčijo, da je vsakdo lahko sprejet za državljana, če je že gotovo dobo tu in ni kršil zakonov ameriških. Mnenja sem torej še vedno, da rojak ni delal prav, da ni državljan in če hoče biti splošen socialist, naj postane državljan Unije, da bo lahko koristan uporabil njegov glas. Sicer mu vas socialisten nič ne pomaga. — Joe Sum.

Dobson, Pa. — V raznih listih štita, da je stavka premogarjev končala. Končala pa ni za nas — westmorelandake premogarje, ki še nadaljujemo kričev pot in niš se moremo reči, kdaj bo stavka pri nas končana. Ko smo se organizirali meseca aprila, da boče za sakra tu baroni premoga v Westmorelandu podlegli, ker stoji toliko premogarjev za nami in so nam zadrževali organizatorji. Sedaj po clevelandski pogodbi smo razšarani in težko moremo sedaj reči, kako bo stavka in padla. Stavko nadaljujemo in tu v okolici, kolikor je meni znano, se dosedaj še noben stavkar ni vrnil delat, čeprav smo finančno dodobra iscrpani. Nekateri iščejo delo drugod, še ga kdo more dobiti, samo da se preživi in mu ni treba iti stavkocikat. Baroni so seveda že skoraj v vsake luknje dobili po nekaj najetečev, ali dosti si ne morejo pomagati.

Pogosta sem štita, kako bi radi plavi reformatorji postavili neke plave zakone za nedeljake dneva. Šdi se mi, da bi bili kapitalizmu škodljivi v nekaterih slučajih, torej pozor reformatorji, ne prenašajte se. Navedel hom samo en slučaj. Is Pittsburga čez Delmont v Greensburg itd., mislim, da je glavna cesta cementovana, torej dobra cesta čez Westmoreland county. Po tej cesti se prevoz ob nedeljah toliko borme ga pohištva, da se Slovek nehoče vpraše, kam se vse to seli. Dvomim, da bi bili te zavedni delavci, po mojem mišljenju so večšom stavkocikli, ki jih družbe vsiljoma selijo ob nedeljah, da s tem se izgubijo delovnega dne.

Na organizirane premogarje bi apeliral, da se malo pripravijo, koga dobiče v svojo vrsto. Dopisnik iz Virgiana, Ill., bi rad vedel, kako je z onimi člani, ki so se vpisali k uniji začena stavka. Odgovorim mu, da imamo presneto slabo smago, da ne vem, koliko homo še prestatl. Prepričan pa naj bo, da mi podlažemo, da hoče v prihodnje pri stavki podlegli tudi organizirani delavci, pa naj se brst izjeme udeležijo stavke. Če se ho kapitalizem s vso strastjo navalil nanje, hoda sami trpeli posledice. Westmoreland je prekleto trda kost. Ker ni tu dovolj domačega stavkocikstva, ti pride sem še iz drugih držav, da opravijo delo začena stavka. Veščinoma pomam tukajšnje delavce, sedaj pa vidim našeto tujih obratov. Frejtnje delavstvo se dobro drži v stavki, kar je priče, da se je naveličalo hiša. Vstrajni smo v odporu, ker vsmo, kako gorje bi naš čakalo, če bi podlegli. Šelim, da bi se dopisniki še kaj oglašali vsaj iz tistih krajev, kjer se vedno stavkajo. — Bor-dray zavednemu delavstvu. — Stavkar.

Willard, Wis. je menda ena največjih slovenskih farmerskih naselbin. Kolikor se tiče pridelka, je bilo vsega, ako so prav mislili, da ne bo koruze, pa je vseeno še dobro uspela, da je do volj. O napredku ne moremo dosti poročati, ker je še itak vsakemu znano, da postavlja tu veliko župnišče, kamor bodo neprestano nosili denar, ne da bi bila možna kdaj polna.

Dopisnik se moram dopisnika v križatem neuničkem listu patera Kazimirja v številki 100, ki se je podpisal za "udeleženca cerkvene veselice". Rad bi se spotal ob "zdečkarje" in pisal čenje, pa ni vedel kaj. Končno pa je celo pozabil podpisati svoje ime, desiravno je v dopisu pisal, da se je lajnjevi ne podpisuje. No, saj mi vseeno vemo kdo je: piše se po petju pozna. Črvenigu kosu njega ne moremo primerjati, kajti kos še vseeno boljše za poje.

Dopisnik se je nekaj hotel pohvaliti o tukajšnji sirni. Zakaj ni opisal vsega dogodkta? Ali je imel slabege poročevalce ali ga je ves čas poročanja lomil krč, da je moral s rokami in nogami biti ob tla? Kaj je bilo na seji, da ni vedel nič poročati? Spotal se je tudi nad nekim tukajšnjim fantom, da ga je hotel svariti. Kdo bi bil upravičen svariti ga? Tukajšnji fajmošter je imel za javno razpodojo košarice, od česar je bil dobiček namenjen za hram božji. Že več časa je bil fajmošter pečlar in spadal k pečlarkemu klubu. Na ti veselici je tudi on razpehal košarico, da bo obedoval iz košarice za večerjo. Namesto tega pa so padale vroče za- ušnice. Je pač tako, da se ni vrtikati med fante in dekleta onemu, ki med nje ne spada.

Kadar bo udeleženec veselice prišel s svojim imenom na dan in povedal, koliko je bolševikov v naši naselbini ter kateri so, takrat se bom tudi jaz podpisal s svojim imenom.

Meteoriti.

Srečni železniški delavec Daugherty jim je prepovedal vse, razen — dihanja. Dihati še smejo. Rekel seveda ni, da ne smejo jesti in piti, toda, prepovedal jim je vzeti sleherni cent podpore, kdor nima denarja, ne more jesti, ako ne dobi podpore.

Upati je — in upanje je veliko — da delavci ne bodo pozabili v dveh mesecih tega, kar se zdaj godi. Navadno zelo radi porabijo, toda modri begovi, ki prej zmešajo pamet sistemom, kogar hočejo pogubiti, so letos poskrbeli, da delavci ne bodo mogli tako hitro porabiti.

V dveh mesecih so volitve in do zdaj še ni bilo "indunkna", da delavci na smejo voliti, ako ne volijo republikanov ali demokratov. Tak "indunkčen" mogoče še pride, ali danes ga na srečo še ni.

Grški kralj Tino je lepo doma zdaj, ko Grki tebejo pred Turki v Mali Aziji. Z vladarji je vedno tako. Kadar sovrašnik teče takrat je on dolčen zmage. Kadar pa armada teče domov, takrat je pa kralj še davno prej doma. Prav, prav!

Zadnjič je bilo v "Prosveti" nekaj potrebne kritike "kritikov", katerim ni prav, da vse ne spi. Poleg teh imamo še druge specimene, ki radi citirajo plaše naših duševnih delavcev. Kakor da so ti specimeni kdaj kaj naredili zastonj! Njihov princip je vedno bil dobro osoljen "tip."

Generalna stavka je le tedaj generalna, če je res generalna ip če ima dobre generale.

Svet se pomije naprej kljub vsem silam, ki ga vleče nazaj. Nov dokaz: spomenik nezakonskim materam v Franciji. Razdajlja med tem spomenikom in deho, ko se centevni oštie preklinjal šeno, da je hudičev stiver, ki nima duše, je razdajlja med dnom prepada in preoci visoka točka na pobočju hriba. Pred nami je še prcaj strmine, predno dosečemo vrh, ali prepad je še daleč za nami in pod nami.

Vest se šita, da je papež zadnje dni položil krono iz čistega zlata na glava soha, ki predstavlja Marijo v romarski cerkvi v Lorettu, ki je bila sporela lesni.

Slika, ki jo gledamo v prepadu. Zlati maliki, slate krona, zlato telo — to je še vse iz dobe šlovaštva v prepadu.

Ne preklinjajte vromanskil prerokov, ki napovedujejo hladno vreme, pa je dvakrat bolj vroče. To je dobro za zdravje. Upanje na hladne dni je polovica zdravja in četrtina življenja. Sicer pa vročina škoduje le vrošeglavcem.

Med žrtvami vrošine v Chicagu, ki je pritisakla zadnje dni, je tudi pater Kazimir.

Reyček je pomeel kapitalistične laž, da je ruska "čeka" dala pomoriti čez milijon delavcev in kunotov. To se mu je prilagelo! Ako bi bil pater počakal nekaj mesecov, bi bil ovierek še manjši, kajti številno "umoričencev" raste od meseca do meseca in čez par mesecov bodo poročali iz Rige, da jih je bilo tri milijone.

Kapitalistični listi so bili toliko pošteni, da so saj omenili vir, kjer se kuhajo te laži, namreč Rigo, toda pater smatra svoje čitatelje za tako neumne, da se jim lahko zlaže, da to poroča same boljševiška vlada. Uhugi pater! Ali nima nič ledu pri hiši!

Reyček je pomeel kapitalistične laž, da je ruska "čeka" dala pomoriti čez milijon delavcev in kunotov. To se mu je prilagelo! Ako bi bil pater počakal nekaj mesecov, bi bil ovierek še manjši, kajti številno "umoričencev" raste od meseca do meseca in čez par mesecov bodo poročali iz Rige, da jih je bilo tri milijone.

Kapitalistični listi so bili toliko pošteni, da so saj omenili vir, kjer se kuhajo te laži, namreč Rigo, toda pater smatra svoje čitatelje za tako neumne, da se jim lahko zlaže, da to poroča same boljševiška vlada. Uhugi pater! Ali nima nič ledu pri hiši!

UPANJE NA RESITEV RUDARJEV JE SPET ZAMRLO.

Realno moštvo, ki prodira v kalifornijski rudnik, je sajstelo na nove evre.

ZIVA SKALA NE BO PREBITA TA TEDEN.

Jackson, Calif. — Upanje, da realno moštvo prodre v zlat rudnik Argonaut 7. septembra in dobi naj nekaj živih rudarjev med 46 nesrečniki, ki so se dvanaesti dan zaprti pod zemljo, je zopet umrlo. Moške, ki s nadlovske silo in naglico dolbejo predor skozi živo, zeleno skalo iz sosednjega rudnika v Argonaut v globlini 3600 čevljev, so v sredo dosegli svoj cilj: star, opuščeni rov, ki je dolg 373 čevljev, toda rovi ni prazen — kakor so možje pričakovali.

Rov je zabesan s starimi, zvitiimi strašnicami, debelimi hodi in v njem je na tone blata in gnoja. Med tem rovom in rudnikom Argonautom je še 75 čevljev truba vrstati. Ako bi bil omenjeni rov prazen, bi realno moštvo že vrtačo navedeno steno, ali zdaj so prekrizani vsi računi. Niče ne va, koliko časa bo vzelo prdno izvičevanje iz rova starp železje, les in gnoj; mogoče vzame tri, morda štiri ali pet dni. Škandji toden je vzelo štiri dni, da so izišli enah rov, ki ima le 174 čevljev dolžine, tukaj pa znaša dolžina 373 čevljev.

Soročnikov in prijateljev sprotih rudarjev se je lotil nov obup, ko so izvedeli to novice. Upanja, da bo kateri ruder pod zemljo še živ do prihodnjega tedna, ni več. Srbi, Hrvatje, Italijani in Španci, katerih rojaki se nahajajo v Argonautu, ne stoji več pred tablo, ki je zunaj na steni družbine pisarne in na kateri so prilepljeni bulletini, ki naznanjajo, kako daleč je prišlo realno moštvo. Ždi se, kakor da se ne bogovi zaklepi proti njihovim bratom. V aredu ni bilo več ališati strelov v zapetem rudniku. Slabo znamenje. Mogoče je kateri med jetniki še živ, toda zmožnika in dinamita je zmanjkalo. Neki star ruder, ki ima sina med 46 nesrečniki, je dejal, da on upa do zadnje. Nič se ni treba buditi, če na srečniki v strašnem boju za življenje trgajo s sobni meso svojih mrtvih tovarišev.

ZARTEVE TOVARNAJUV.

Detroit, Mich. — Po izjavi John L. Lovetta, ravnatelja Društva michiganskih tovarnarjev, je to društvo odposlalo predsedniku Hardingu resolucijo, v kateri priporoča, da se dade Esch-Cumminsovemu transportnemu zakonu protistavkovna določba, po kateri če dve ali več oseb izvrši sločin, ako se pogovarjajo, da ovirajo "biznis" ali transportacije.

ENAOILNA BEBOJAVKA.

Washington, D. C. — Samuel Gompers je prejel od Samuel Untermyerja, ki spada med najmočnejše ameriške odvetaške, besojavko iz Anglije, ki se čita: "Presenečen, ogorčen zaradi železniške sodniške prepovedi. Ako je bila pravilno sprovedena, smešno nezdrava. Odpotujem jutri."

Griffith, irski vodja, je bil zaprt.

London, 7. sept. — "Daily Telegraph" je prejel danes vest iz Dublina, da je bil Arthur Griffith, vodja svobodne irske države, ki je umrl pred nekaj tedni, Ertev zaprt. Poročilo se glasi, da je bilo njegovo truplo izkopano in preiskano in v njem so našli sledove strupa. Takoj nato je bilo izdano zaporno povelje proti zdravniku in dvema postrežnicama, ki so imeli Griffitha v oskrbi ob času njegove bolezni.

Dublin, 7. sept. — Iz Cerka je dospela nepotrjena vest, da je bil De Valera večeraj ujet. Uradni viri ne vedo ničesar o tem. Prejšnja vest, da je De Valera bolan na plućnici, se tudi zanika.

V večerajšnji bitki pri Mitcheltownu je bil ubit republikanski vodja Daniel Shinnock. Vefje praske so bile v Cerku in Waterfordu. Med mrtvimi in ranjenimi sta tudi dva ženi.

V soboto se odprl nov irski parlament, ki je bil še trikrat odgoden vsled civilne vojne. Narodni voditelji so razvedni, koliko republikanov se udeleči zasedanja.

IZ DELAVSKEGA SVETA.

(Federated Press).

Protest proti "indžunkam". Delavski praznik je bil dan splošnega protesta proti Daughertyjevi sodniški prepovedi. V St. Louisu je korakalo po ulicah 20.000 delavcev, med katerimi je bilo 4000 stavkujočih železničarjev. Stavkarji so nosili napis: "Sodniška prepoved ne bo vzela vlakov" in "vozovi za nič, to komotive še slabše, kdo zdaj pravi: Vernost je prva!"

V Sarantonu, Pa., je 2000 stavkarjev napolnilo gledališče v javnem protestnem shodu proti "indžunkam".

V Denverju, Colo., je bilo v izpovedu 2000 unionistov, večini 2000 stavkujočih železniških delavcev.

Unije podpirajo stavkarje. Kljub zvezni sodniški prepovedi, ki določa, da ne sme nihče na noben način podpirati stavkujočih železniških delavcev, se oglašajo delavske strokovne organizacije iz vseh krajev Amerike z novimi prispevki. Unije v St. Paulu, Minn., so nabrale med seboj \$2500.

Ostria letna konvencija Mehike delavske konfederacije se odprl 20. septembra v glavnem mestu Mehike. Konvencija bo trajala okrog deset dni. Jose F. Gutierrez, tajnik konfederacije, poroča, da se konvencije udeleči več do 500 delegatov, ki bodo zastopali 584 krajevskih organizacij.

Stare mesca cetans. Mestni svet v Seattleu, Wash., je sklenil, da namestični policijske železnice, ki je mesena last, obdrži stavo meso v prihodnjem letu.

Velika brezposelnost v Avstraliji. Večina metalniških rudnikov v Avstraliji počiva. Lastniki rudnikov so isprli rudarje z namenom, da jih prisliljo na sprejem nikle mase in daljšega delavnika.

Transki zakon proti "kriminalnemu sindikalizmu" v Kaliforniji zahteva vedno več Ertev. Vsek čas je aretirani kak organizator in obtožen "kriminalnega sindikalizma". Najnovejši žrtvi sta Claude Irwin in Abraham Simla. Irwin je izvršil "sločin", kar je organiziral podružnico I. W. W. med olinjal delavci; na enak način se je "pregrešil" Simla, ki je organiziral japonske delavce v pristanišču San Pedro. Simla je prvi Japonec, ki je aretirani na temelju omenjenega zakona.

IKKUSNJE PRI IKANJU DELA.

Novotanje stavkokasov v polnem ovetju.

Chicago, Ill. (Fed. Press. Alfred Franklin). — Na Kanalski cesti med Madisonovo cesto in Monroejevo ulico je bil ustvarjen cel blok posredovalnic za delo, v katerih iščejo stavkokaze. Večinoma so saluni, restavracije, ki so bile spremanjene začasno v posredovalnice za delo. Na stranskih hodnikih se pomikajo umazani ljudje, katerim se bere bolezen na obrazu in katere silijo policaji, da gibljejo gorindol.

Nastopil sem kot delavec, ki išče delo. V Freedlandovi posredovalnici, šte. 6 Južna Kanalska cesta, so mi ponudili delo v železniških delavnicah kjerkoli na severozapadu za osem in trideset centov mezd na uro. Postati bi hotel delavski tošak. Ako bi bil rekel, da sem strojnik ali kuhar, bi me ravno tako odposlali, kot so pošiljali druge. Posredovalnica Clapp & Riley na šte. 12 južna Kanalska cesta, je iskala delavce za delo na železniški progi. Poročilo je meni tri dolarje in pol na dan blizo Peorije.

V posredovalnici Western Labor Agency, šte. 24. Južna Kanalska cesta, sem videl, kako delajo v teh posredovalnicah. Privlekli so noiri pijanec, ki je bil tako pijan, da se ni zavedal svojih dejanj. Podpisal je pogodbo in so ga odposlali. Tukaj so mi ponudili \$3.50 mezd na dan, ako grem v Iowa ali Michigan, da delam na progi. Agent Craigove posredovalnice, šte. 32 Južna Kanalska cesta, me je informiral, da ne sprejme nikogar, ki ni izkušen železničar. Samoposebi se razume, da je bila njegova posredovalnica prazna. Agencijs Erie, šte. 40 Južna Kanalska cesta, ni iskala neizkušenih delavcev.

Agentje so trdočrtni ljudje s trdnja kovinskim glasom. Sposobnosti pri sprejemu v delo so: Najpreva je treba povedati agenta ime, da ga zapišo. Na to je prosilec sprejet kot mehanikar, ali kot de-

lavca za izvrševanje popravil, kuhar ali kotlar.

Lepaki in stenah pripovedujejo obljube železniških druab: "Popravilnice za vozove in tesarake delavce za Chicago & Alton, 63 centov na uro, 30 centov nagrada." To je zelo značilno. Ponuja jo pa osemurni in deveturni delavci. Northwestern železnica sila v ospredje s svojim naznanilom, češ, da plaša meso, kot je predpisuje železniški delavski odbor. Druge železniške družbe oglašajo, da bodo pošlana ravnala s uslužbeni in obljubejavo dnevne meze do šest dolarjev.

Neko naznanilo se glasi: "Wabash železnica. Potrebujemo mehanikarje, kotlarje, električarje, popravilnece vozov, pregledovalce vozov in pomočne delavce. Potreba obdelovalnega vosa, krasne nove in čiste postelje, najboljše delavske razmere, prosta vožnja na železnici, odpošljim vas še nočoj. Ako želite, delate lahko vas svoje žive dni. Stopite noiri in razgovorite se z nami o stvari." Elgin, Joliet & Eastern razkazuje podobe o hišah, v katerih delavci žive. Opremljeni so z vsami udobnostmi moderne ječe. Tu so napisani v špankem jeziku, da privabijo Mehikance. Nekateri oglašajo, da potrebujejo tujesemake delavce. Illinois Steel kompanija nava-ja jedilni list svoje restavracije kot vabo, ki naj privabi tujesemake delavce.

Cesta je umazana, zelo žalosten prostor, po katerem se gnetajo umazana, sestradana in neznanja žilovska bitja. Tako je sanšon "ameriški nadst" korporacij in justičnega tajnika Daughertyja.

Rusko-japonska konvencija.

Cingšan, Mandžurija, 6. sept. — Danes se je vaila prva seja rusko-japonske konvencije, na kateri so imeli rešiti sibirsko vprašanje. Seje je bila burna. Japonci so hoteli, da se zadeve Sovjetske Rusije in Vzhodne Sibirije rešujejo separatno, toda bili so lamanevirani. Adolff Joffe in Janson sta pokusila pooblastiti, ki jima dajeta oblast zastopati vladi v Moskvi in Oti, toraj na mese biti govora o separatnih sestankih.

Japonski delegatje so prišli na sejo v frakih in cilindrih, dočim so Rusi oblečeni v navadno, preprosto obleko. To je sprivilo japonce v zadrego.

Vrhovna uprava.

Govor posl. sođr. Stjepan Krstina v specialni debati o pravnomočju dne 17. julija v Beogradu.

(Dalje.)

Import je to, in sicer spada to med tiste impotirane reči, ki so najmanjše vredne. (Valerijan Pribičević: Tudi pastete niso naši produkti.) Gospod kolega, kar potrebuje Vaš leločas, je sneg reč, česar pa nihče ne potrebuje, je druga stvar. (Medklic: To je za zadovoljevanje ambicij). Za zadovoljevanje opravišenih ambicij, gospodje, imate druga sredstva, neopravišenim ambicijam pa ni treba, da bi država prihajala naproti. Ampak gradenov na potrebuje vlada, ki ne more svoje svtorikete okrepiti na drug način, vlada, ki si mora za umeten način napravljati prietake. Ordni služijo za korumpiranje posameznikov in za konzumpiranje javnega milijanja. Ordni so na le nepotrebni, ampak so tudi škodljivi, in čim prej se jih iznebiti, tem bolje bo. (Valerijan Pribičević: A kako radi nosijo vsi slabanek spomenice!) Veste, ne bom mnogo govoril, če napravite spomenice za kakšen poseben dogodek; to je reč, zaradi katere se ne bom razburjel. Toda, gospod Valerijan, Vi niste tako nalvni, da ne bi vedeli, kakšna razlika je v temu (Medklic: Kaj hoč sodaj, Vaso?) Če vam daje spomenice za dogodek, pri katerem ste sodelovali, boste imeli stvarco, je boste morda hranili kazali svojim otrokom, in s tem je vse gotovo. Dobro pa veste, gospod Valerijan, če dobite orden, da postanete s tem takoj šlovec neke vse druge vrste, prav tako kakor ste postali drug šlovec, ko ste odšli v samostan, med tem ko sem jaz ostal zunaj. Kaj pa pomeni orden? Vi ne sprejemate le orden kot nekakšno znamenje, ampak stopate v orden. To nemake bese-đa, tudi tukaj ne pomeni nič drugega kakor red, neko skupino ljudi. Da, gospodje, sprejemanje ordna pomeni pavadigovanje na neko stopnjo aristokracije; in vi, lahko tisočkrat napišete v svoji ustavi, da naša država nima

plasti, pa boste vendar imeli aristokracijo, dokler imate ordne; in imeti aristokracijo, je nevarna reč, in lahko bi se zgodilo, da postane nevarnejše za vas, nego za nas. (Medklic: Ej, vi ste večina in jaz vam ne morem vzeti teh reči, dokler je tako. Dokler ste večina, lahko vzdržujete monarhijo, lahko vzdržujete ordne, lahko vzdržujete korupcijo, skratka vas, kar hočete, jaz pa ne morem nič drugega, kakor govoriti in opozarjati vas.

Narodna skupščina, ki ni narodna.

Drugo poglavje v tem oddelku obeaga Narodno skupščino. Razumem se, gospodje, da priznavam potrebo Narodne skupščine. Potrebna institucija je to za deželo, ki hoče vsaj teoretično biti demokratična in parlamentarna, kar je po mojem pojmovanju približno snako, kar si v sedanjosti ni mogoče zamisljati demokratične dežele brez neke vrste parlamentarnega sistema, brez nekoga, kar mora reprezentirati vsaj narod, v čemer se izraža mišljenje in volja vsaega naroda.

Toda, gospodje, treba je priznati, da ne igra ta skupščina v čutih in mišljenju naroda tiste vloge, ki bi je šlovec pričakoval in ki bi jo moral igrati resen in pravi parlament. Ne more biti dvoma, da ste tudi vi in vaše prave tako kakor mi prepričani, da je ta skupščina pri narodnih masah izgubila ugled. Ta Narodna skupščina. Ona skupščina le nekih delov naroda. En del naroda ni zastopan tukaj po krivici njegovih lastnih predstavnikov, ki niso to tistim, katere zastopajo, ampak niti najmanjše koristi, ampak so njim in vsaj dešeli in vsakemu narodu povročili s svojo abstinenco samo škodo. (Ploskanje.) — Drug del naroda ni tukaj zastopan, ker je večina te skupščine izvršila akt nasilstva proti duhu ustave, s tem, da je neki skupaj odvzela mandate, katerih jim ni bila dala ta večina, ampak katere so jim bili dali volilci, katere jim je bil dal narod. (Valerijan Pribičević: Odvzeti so jim bili zaradi potrebne obrambe države.) — Gospod Valerijan, tukaj ni govora o nikakršni potrebni obrambi. Vprašanje je v tem, ali ima narod pravico voliti svoje zastopnike ali ne? Če ima narod to pravico, je njegova stvar, če izvoli bodisi samega črnega hudiča, če ima pasivno volilno pravico v državi; priznam mora biti tedaj za poslanec prav tako, kakor gospod Valerijan Pribičević.

Gospodje, vi ste predložili in sprejeli zakon o odvzemanju mandatov potem, ko se bili ti poslanci pravilno izvoljeni na podlagi pozitivnega zakona. Mogoč bi razumeti, da izpremeni kakšna večina zakon, da sprejme nov zakon, in da sahteva pri nekih volivšah po tem novem zakonu drugačne pogoje, kakor ste na primer pred kratkim izpremenili bil volilni zakon. (Medklic: Mislim, da se boste sami kesali za to. (Medklic: Sprejeli smo ga, da obvarujemo deželo propada.) Nikakršne deželo niste obvarovali, kakor trdite, ampak nasprotno vskaz vidim, kaj ste naredili iz te dežle.

Nikakor pa, gospodje, se ne mora priznati, da ustvarjate danes zakon, in da s tem zakonom odvzamete pravico tistim, ki so bili skoraž pred letom dni pravilno izvoljeni in katerim sta tudi sami priznali pravilnost mandata. Če ste se hoteli rešiti komunističnih poslancev, je bilo za to le eno sredstvo, namreč razpust skupščine, torej razveljavljenje vseh mandatov, in nove volitve. (Kosta Timotijević: Da bi zaigrali hišo zaradi mihi!) Nisem še vedel, da smatrate volitve za snake požari. — Tako je, gospodje, in sami dobro veste, da ste s svojim nastopanjem postavili nevaren prejudice, zakaj se ste pokazali, da se morajo odvzeti komunističnim poslanecem mandati kljub temu, da so bili pravilno izvoljeni bo vsaka hodoča večina imela možnost pozivati se na to in vršiti in parlamenta vsako stranko, ki ji bo neprijetna. (Hrup v centru-mu.)

Nikar, gospod Valerijan. — Vi se vedno pozivate na narod. So še drugi deli naroda, ki ne soglašajo z vami. (Medklic: Nam je narod izrekel zaupanje.) Gospodje, saj vi nimate večine. (Glasovi: Imamo jo.) Nimate je ne. Seveda, če pomočete iz zbornice toliko poslancev, da vas je potem nekaj več kakor polovica preostalih in če to imenujete večino, boste lahko imeli večino do dneva razpusta skupščine. Toda, gospodje, če napravite točen račun, če vz-

mete število poslancev, ki ga zakon predvideva za skupščino, pa potem seštejete to, kar danes faktično podpira vlado, morate priti do zaključka, da nimate večine. Zakaj danes n. pr. ne smete šteti naših kmetrov za svoje; muslimani so že pred nekaj časa zmanjšali vašo večino, in tako morate svoje takovano večino vzdrževati le na umeten način. (Minister Trifković: S pametno politiko, s dobro politiko.)

(Dalje prih.)

Slovenska Narodna Podporna Jednota. Ustanovljena 2. aprila 1904. Inskorp. 17. junija 1907 v državi Illinois.

GLAVNI STAN: 2857-59 SO. LAWDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Izvrševalni odbor: UPRAVNI ODSEK.

Predsednik Vincent Calahar, podpredsednik Andrew Vidich, R. F. D. 7, Box 52, Johnston, Pa., gl. tajnik Matthew Turk, tajnik balniškega oddela Slav Nezak, gl. blagotajnik John Vagrich, urednik glasila Jože Zvertnik, upravitelj glasila Filip Godina.

FOROJNI ODSEK: John Underwood, predsednik, 406 W. Hay St., Springfield, Ill., Martin Zelenkhar, Box 578, Berberston, Ohio, Fred A. Vider, Box 573, Ely, Minn., John Terrell, Box 151, Lawrence, Pa., John Gortek, 424 W. Hay St., Springfield, Ill.

BOLNISKI ODSEK: OSREDNJE OKROZJE: Slav Nezak, predsednik, 2857-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VZHODNO OKROZJE: Jacob Ambroski, Box 286, Moon Run, Pa., John Gortek, 14321 Pepper Ave., Cleveland, O.

ZARADNO OKROZJE: Anton Sulak, Box 104, Green, Kans., za Jugoslavijo, Max Ware, Box 158, Ruhl, Minn., za severozapad, Mike Zupol, 2483 S. Winchester St., Murray, Utah.

Nadzorni odbor: Frank Zeita, predsednik, 2126 So. Crawford Ave., Chicago, Ill., Frank Somrak, 5800 Prosser Ave., Cleveland, O., William Sitter, 5805 St. Clair St., Cleveland, Ohio.

Zdržitveni odbor: Predsednik: Frank Aloh, 2126 So. Crawford Ave., Chicago, Ill., John Owen, 2828 W. 55th St., Chicago, Ill., Joe Stanb, 1191 E. 53rd St., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZDRAVNIK: Dr. F. J. Kern, 6202 St. Clair Av., Cleveland, O. POZOR! — Korrespondenca s gl. odborniki, ki delajo v glavnem uradu, se vrši izobilo!

VSA PISMA, ki se nanašajo na poslo gl. predsednika in na svetovno predsedništvo S. N. F. J., 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE BOLNISKE POKPORE SE NASLOVE: Bolniška tajništvo S. N. F. J., 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

DENARNE POSILJATVE IN STVARI, ki se pošljejo gl. izvrševalnega odbora in jednote vabijo se naslovi: Tajništvo S. N. F. J., 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

VSE ZADEVE V ZVEZI Z BLAGAJNISKIMI POSLI se pošljejo na naslov: Blagajništvo S. N. F. J., 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Vse priložne glode posiljuje v gl. izvrševalnem odboru se naj pošljejo Frank Zeitu, predsedniku nadzornega odbora, čigar naslov je zgoraj.

Vsi listini na gl. poselni odsek se naj pošljejo na naslov: John Underwood, 206 W. Hay St., Springfield, Ill.

Vsi dopisi in drugi spisi, pomenila, opisi, naročila in sploh vse kar je v zvezi s glasilom jednote, naj se pošlje na naslov: "Prosveta", 2857-59 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

in vodstvo "Confederazione Generale del Lavoro" sta sklicali za mesec julij izvanredne kongress (Dalje prihodnj.)

LISTNICA UREDNIŠTVA.

White Valley, Pa. — Dovolite pod Vašim dopisom podpis, ako želite, da bo priobčen. Dopis se tiče tudi rojakov. — Pozdrav!

Narodite "Prosveto" vašemu sorodniku ali prijatelju v stari domovini.

GROEDJE! GROEDJE!

Imam kakih OSEM TON groedja na prodaj, ako kateri Slovenec tukaj v bližini v ti okolici, namorava kupiti groedje, ga lahko dobi od mene ker mu ga pripeljem na dom. Po željoznici ga pa ne bom pošiljal. Za ceno in drugo se pa oglašite osebno ali po mi pišite na naslov: Frank Zarniek, P. O. Box 30, Midway, Pa. Sept. 8-9 (Adv.)

Kričev pot Italijanskega proletariata.

Križa socialistične stranke so je začetkom junija izrazila v glasovanju socialistične frakcije v parlamentu. S pretežno večino je v neki seji sprejela dnevni red, v katerem je izjavila, da je pripravljena "podpirati vsako boljše vlado". Dogodki naslednjih dni so jasno pokazali, da je hotele večina te frakcije s tem, da je sprejela ta navidez nedolžen dnevni red, pokazati, da se loči od svojih dosedanjih parlamentarnih smernic in da namerava socialistična stranka temeljito spremeniti svoje stališe napram meščanskim strankam. Vodstvo stranke je izjavilo, da ne sme parlamentarna frakcija uganjati svoje politiko s tem, da se na ozi-za na sklepe strankine skupščine; obenem pa je vodstvo sklicalo narodni svet stranke. Ta se je sicer izrekel enoglasno proti dnevnemu redu: a tem je hotel povedati, da ne sme parlamentarna frakcija samostojno delovati. Ko pa se je potem razprava še dalje razvijala, so se pojavila* zelo različna mnenja; pri glasovanjih se je pokazalo, da so Turatijevi pristali, takozvani "kolaboracionisti" pridobili od časa zadnje strankine skupščine mnogo novih simpatizentov. Zirardinijevemu dnevnemu redu je sledil Ferratier dnevni red. Ta se je skliceval na sklepe strankine skupščine in izjavil, da ne more posredovati ali na posredna kolaboracija braniti interesov proletariata in da ne more jamčiti za povrnitev svobodnega režima. Potem je grajal stališče parlamentarne frakcije in zahteval boj za skupno fronto in boljše delovanje v organizacijah in v stranki. Ta dnevni red so sprejeli s 13 proti 6 glasovi, dočim peterica sploh ni glasovala. Istočasno pa se je izrekel vodstvo "Confederacije Generale del Lavoro" v svoji razirirani seji za kolaboracioniste. Parlamentarna frakcija pa je izjavila, da noče priznati sklepov narodnega sveta, potem ko je potrdila s posebnim dnevnim redom v Zirardinijevi resoluciji izraženo voljo za kolaboracijo. Podala je tudi izjavo, da se bo radi tega opravičila na prihodnjem strankinem zboru. Strankina centrala

Prisiljevanje iz starega kraja v Ameriko je bilo 1. julija t. l. odprto.

Pišite meni, da vam naredim pravilne in dobre prošnje. Če oseba ne pride povznan denar, Ne odlašajte da ne bo kvota zapet izbrana.

MATIJA SKENDER, JAVNI NOTAR na Ameriko in stari kraj, 2227 Butler Street, PITTSBURGH, PA.

Za kuhanje piva doma

Imamo v zalogi slad, hmelj, sladkor in vse druge potrebščine. Poskusite in se prepričate, da je doma pri nas, kuhanje vedno je najboljši in najcenejši. Dobili je tudi zbirka sedov, steklenice in raznih loncev, itd.

Mi vam dostavimo naročilo po pošti, točno v vsa kraja. Greentian, skladničarjem in v gradilno železnico damo primeren popog pri večjih naročilih. Pišite po informacije na!

FRANK OGLAR, 6601 Superior Avenue, Cleveland, O.

Kadar mislite na stari kraj, mislite na

clevenško banko

ZAKRAJSEK & ČESARK

78-8th Ave., New York City.

Ona pošlje denar v stari kraj potom lastnih direktnih evrov s pošto in zanesljivimi bankami.

prodaje parobrodne letke za vse valne preimorske linije za potovanje v stari kraj in od tam sem,

Iskateje letova za dohavo nobil in starega kraja in druge potrebne listine.

Za nadaljnje pojanila se obrnite na zgoraj navedeni naslov.

Postrežbo točno in solidno.

Frank Heller: Blagajna velikega vojvode. Roman. Iz švedčine preložil F. J. — o. (Dalje.)

"Visočanstvo, vse, kar se godi z nami in okoli nas, je jako čudno in nerazumljivo! Že sama ona borzna špekulacija, ki jo zamaš študirava... Neznanece je nakupil vse naše državne dolgove — takoj nato sledi revolucija na Minorki, ki uniči vse njegove špekulacije..."

"Da, v zadnjem trenutku, tako nenadno se je odločil..." "Zurnalist, kot je vaš gospod soprog, mora biti pripravljen za vsak slučaj... Ali smem vprašati, za kateri list piše vaš gospod soprog?"

"Da, v zadnjem trenutku, tako nenadno se je odločil..." "Zurnalist, kot je vaš gospod soprog, mora biti pripravljen za vsak slučaj... Ali smem vprašati, za kateri list piše vaš gospod soprog?"

SLIKE IZ NASELBIN.

Wilburton, Okla. — Vedno za sledujem dopise, pa nič kaj do brega ni štiti iz njih. Največ so samo prerakanja, v vsakem je skraj le pritoževanje o slabem položaju in o bojih med delavstvom in kapitalisti. Slabe so razmere v Kansasu, kakor pišejo dopisniki. Dopisniku v št. 203 bi svetoval, da bi pustil Kansas in bi šel drugam za delom, katerega je sedaj dovolj tukaj. Obratovati so pričeli štirje rovi, ki so bili približno eno leto zaprti in kakor sem mislil, bodo v par dneh odprli še druge tri. Dva od treh zadnjih rofov so pričeli že čistiti in ga spravljajo v red že dva dni, samo premože se ne spravljajo na dan. Dela se bo lahko dobilo brez težav, kajti tu smo vsi Howatovi pristaši. Če bi hotel kdo imeti kaj več pojasnil, naj se kar name obrne ali pa naslov mojega prijatelja Joe Alica, ki je znan po Kansasu. Njegov naslov je Joe Alich, Wilburton, Okla., Box 617. — Anton Povis.

Engo, Kans. — Zadnji teden so pričeli obratovati rovi. Tisti, ki so delali pred prvim aprilom, so se vrnil na delo, a mi, ki smo vrženi iz unije, hodimo od rova do rova za delom. Pri vsakem preddelavu dobimo odgovor, naj pridemo drugi teden, ako ne bo polno, da morda dobimo delo. Tako stradamo že enajsti mesec in malo je upanja, da bi ne še naprej. V teku zadnjih štirih mesecev so mnogi dopisniki obojali kansaške rudarje, češ, da med stavki delajo, kako so nezavedni. Nekoga je celo prišla sveta jeza raditega, ker kansaški premožarji delajo. Nihče pa se ni potrudil toliko, da bi zadel samo tiste, ki so krivi, psovke so letelo na vse. Naši delodajci jih niso mogli prebaviti, čeprav so prazni. Po drugih državah so jokali, da nimajo kaj jesti, ko so imeli komaj par mesecev stavke za seboj, mi ki smo na stavki že enajst mesecev lahko živimo od preziranja in psovk, katerih smo največ deležni. Industrije druge tukaj ni, da bi človek mogel dobiti delo. Tisti, ki so stavkotali med sedanjimi stavkami, bodo šli po drugih državah za delom. Dobro vprašajte vaskogar, ki bo prišel od tu, rojaki, poizvedite, kaj je delal med stavko in če drugače ne morete izvedeti, obrnite se na društveno tajniko, ki vam bodo radevolje dali pojasnila. Mnogo rojakov je šlo za delom po drugih državah, posebno v Illinois, ki pa so že 11 mesecev brez dela, brez unije in so obupali, da bi tu dobili delo. Za to prosim rojake, naj jim pomagajo.

ker so v resnici potrebni pomoči in jo tudi vredni. Borili so se z nami za dobro stvar, za odpravo sužnosti, a bili so premagani po krivici, uničil jih je Lewis s svojimi podpreniki. Nekaj se govori, da bo sklicana konvencija, na kateri nas bodo sprejeli nazaj v unijo. Če bo konvencija in pod kakšnimi pogoji bomo sprejeti, bom poročal po zaključku konvencije. V takem položaju smo sedaj kansaški trpini, naši voditelji pa v okrajni ječi Girardu, omreženi za gostimi mrežami kot divje zveri. Odslužiti imajo še vsak dvostoto devetintrideset dni. Pač dolga je taka doba za človeka, ki se zaveda, da je nedolžen. Se smo hvaležni Illinoiskim premožarjem, ki so nam dali pomoč dokler niso sami zastavkali. Ko bi bili premožarji po drugih državah tako stali na naši strani kot so oni, bi ne stali kapitalisti danes na našem tilniku. Hvala tudi SNPJ, ki je s skladom izrednih podpor pomagal mnogim članom obdržati društvo, katero bi bili morali vsled slabih razmer pustiti. — Pozdravi! — Stavkar.

Beitz, Pa. — Redki so dopisi iz naše nasebine, zato moram jaz naznaniti, da se še vedno trdno držimo v stavkovnih vrstah, kakor smo se držali od početka stavke. Ne podamo se do naše zmagi! Zapustili smo dosedanje "kempo" in si ustanovili svojo kar pod milim nebom, dosti jih je tudi dobilo stanovanja v bližnjih mestih, kamor so se preselili in zapustili te kraje. Mi pa čakamo do konca zmagi. Dobili smo par skevov, kar pa ni nič hudega, ker smo prepričani, da bomo zmagali. Tudi s kompanijskimi beršiči so nas preskrbeli, da nas strazijo po naših šotorih, kjer smo nastanjeni že od 15. avgusta. Dobili smo še nekaj novih asopdov. Ostali so bili v kompanijskih stanovanjih, kar je družba mislila, da jih bo pridobila na svojo stran, pa se ji ni posrečilo in tako so morali iti tudi oni. Magnetje so prišli sprevideti, kaj jih čaka, in da se nam bodo morali podati, ako hčejo imeti premož na prostem. Mi ne gremo prej v rove,

dokler nam ne ugođe, kar zahtevamo mi in nam ne priznajo unije. Trdno smo prepričani, da bomo to dosegli, posebno ker smo prepričani, da so na naši strani da stavke organizirani premožarji, katerim smo tudi mi pravočasno priskočili na pomoč. Vsi status karji, ne podajte se, dokler ne bodo priznane vse upravičene zahteve. — Anton Slamich.

Delavski list je sila, s katero računava vaš nasprotnik.

SEVERA'S GOTHARDOL. Hudе Bolečine. revmatične hifro daisafe, če rabite. Zanesljivi liniment. Isotefako uporaben je za izvinjenje, oklešnje, za otrplost, in chrnetost bolnih mišic ter udov. Cena 30 in 60 centov. Vprašajte v lekarnah. W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

CUNARD LINE. ANCHOR LINDSON. Družba in odlični porabi v DUBROVNIK ali Bebi, ki se kart s silno in glavo širo. SCYTHIA... TUSCANIA... V 9 DNEH V JUGOSLAVIJO. MAURETANIA AQUITANIA BERENGARIA. Za vsaki listi upražajte našim listom zastopnika v vašem mestu ali deželi.

COLUMBIA GRAMOFON od \$30.00 — \$250.00. VELIKA ZALOGA PLOŠČ V VSEM JEZIKIH. Bredne nove zaloge nemških impozitranh "Hornhorn" rekordov. Bredne plačne cenike dobite pri: VICTOR NAVINSEK, 331 Grove St., Conemaugh, Pa.

ROJAKI V CHICAGO IN OKOLICI POZOR! Ako bodeate naročili letos GROZDJE, potem se obrnite do mene. Vzamen vsako naročilo male ali velike, na tone ali za celo karo. Cene so zmerno nizke. Grozjde preskrbim vseh vrst kakor kdoli hoče: Kalifornsko, Michigan ali drugo. Jamčim, da bo doblil vsak dobro grozdje. Za naročila se oglašite osebno ali pa pišite na naslov: FRANK MUBI, 9534 So. Ewing Ave., So. Chicago, Ill.

ROJAK PAJK JE. V trgovini nad 16 let, na tisoče dolarjev raspoložje blaga po celi Ameriki pa se ni nikdar silalo da ni vsak doblil pošteno blago. Kdor od nas enkrat kupi, še kupi. Polija bresplačne cenike po celi Ameriki za ure, slatina, srebrnina, diamante, pretane, dalje prave glasne Columbia gramofone, slovenske in v vseh drugih jeziki gramofonske plošče, zastave, ragalije, kape i. t. d. On je edini pravi zastopnik v Conemaugh, Pa., za Columbia gramofone in plošče. En sam poskus in prepričali se bodeate. IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

DELNICE JADRANSKE BANKE. Narastajoče poslovanje Jadranske banke v zvezi z njenim ekspanzivnim delom v vseh panogah gospodarskega življenja v domovini je izkazalo potrebo povečati lastna obratna sredstva zavoda. V izvršitvi sklepa občnega zbora od 27. maja se je sedaj povzelo delniško glavnico od 120 milijonov kron na 240 milijonov kron s izdajo 300,000 delnic po K 400 ali din. 100 nominalne. Iz mnogostvinskih vprašanj naših strank glede nakupa delnic nam je sklepali, da bojo naši izseljenci leleli nabaviti delnice III. izdaje, valed česar se je rok za podpisovanje v Ameriki podaljal do 30. oktobra tekočega leta. Naši izseljenci, ki še niso delničarji lahko kupijo delnice pod istimi pogoji kakor nedelničarji v domovini. Cena za eno delnico je (K 400 za glavnico in K 360 za rezervo) K 760.— doštvelji 5% obresti od 1. jan. do 31. okt. 1922. K 791.70. Delnice imajo pravico do dividende za leto 1922. Za leto 1921 dividenda je iznašala 12% to je K 48.— in je pričakovati za leto 1923 še boljši dohodek. Za vpis in informacije se obrnete na: FRANK SAKSER STATE BANK GLAVNO ZASTOPSTVO JADRANSKE BANKE 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Jurkica Agičeva. Povest. Hrvaško spisal Ka. Šandor-Gjalski. Prevel Fr. Orel.

(Dalje.) — Bojim se, da ste bolečni, — je rekel ter sel poleg nje. — Prišel sem, da vam nekaj povem. Spoznavam, — da se v šoli trudite, kolikor je komu možno. Moj princip pa je, da dobro voljo podpiram o vsaki priliki. Poskrbeti hočem, da dosežemo vaše definitivno imenovanje še pred letom dni. Dobro znate, — da definitivnost je vendar poglavitna stvar, — posebno po takih malih mestih. Komu se malec zamerite, pa se more dogoditi, da se vas pri izbiri niti ne predlaga. Jurkica ga je pogledala hvaležno. Sramovala se je in vest jo je pekla, da se je zadnjič tako vedla pred njim ter se mu skrila. Ah, — kako veselje za očeta, ki mu je bilo ob imenovanju tako žal, da je le začasno. Pri večerji se je Lisička hvalisala venomer: — Na! — sedaj naj se izgledujejo one gisdalnice — Maleševićeva, zdravnik, inženirka! Upravitelj sam je našel mojo hišo dostojno, a one, — eh — smešna bitja!

Žuničevi oblaki so postajali gosti. Včasih je prihajal predpoludnem, včasih se je vračal popoldne ter se vstavljal do mraka. Jurkica se ga je ogibala, kolikor je mogla. Ostajala je čez navadno uro v šoli in rajši tam nadaljevala svoje ročno delo. A vsakiokrat jo je na povratku Lisička mučila s sumljivimi vprašanji. "V šoli ste bili? Ali res? Ali ni bil morda zopet Smiljančič ta šola?" — Kako Smiljančič — je vprašala Jurkica naposled vaa začudena. — E, — kaj mislite, da jaz ne znam, da ste se onega dne zopet razgovarjali z njim? Najleškovičeva vas je videla, pospremil vas je skoraj do doma. Med tem pa vam morem reči, ne banajajte se nanj! Smiljančič ni mož, ki misli na poroko. Pa da bi na to mislil — gotovo — bi poročil Najleškovičevu Mico. Mati mi je pripovedovala, da vsakega večera ali štita z Mico, ali pa igra šah. Da, — izbijte si ga iz glave! Od druge strani sem zopet zablala, da je Smiljančič strašno razuzdan človek. Zablajte si ga torej iz glave!

Jurkica se jej je samo nasmejala z glasnim krehotom. Niti v snu ni nikoli prišla do take misli. Smiljančiča je smatrala za dobrega znanca in prijatelja. Uprav radi tega vedla se je proti njemu vedno odkritosrežno in svobodno. Sploh pa ni nikoli niti mislila na molitev. Odkar je vstopila je hrepenenje po bitju, kateremu bi naklonila misel, da si je svoje življenje predstavljala le v komskem stanu. Seveda — mladost in moč žensk: naravi je pogostoma zadušila ta sklep, in občuti-

la je hrepenenje po bitju, kateremu bi naklonila svoje srce; a take misli so se jej porajale samo v sanjah — v bližnji. A v takem sanjsrenju in blebdenju jej ni niti jedenkrat prišel na um Smiljančič. Bil je to samo nek nedoločen, najasen pojem, ki se je vlival v njene sanje. A koncem konca — Smiljančič se je vedel proti njej tako hladno, tako resno, da niti ni moglo dospeti do tega, da bi napravil nanjo poseben vtis.

XVI. Naposled je moč navade delovala tudi na Jurkico, da je pozabila na dolgi čas prvih dni in prvih tednov. Koncem konca povod njenemu dolgočasenju je nehal, ko se je privadila svoji okolici. Saj niti doma ni imela posebnosti in nikakih doživljajev, a tam je našla za vsako dobo dneva, v vsakem kotiču domaših prostorov po sto in sto malih, prijetnih spominov, ki so bili z njo v zvezi, zato so jej bili dragi, ker je bila navajena nanje in ker so z njo vred zrastle. Tako tudi tukaj; kakor je potekal čas, tem laglje jej je bilo. Neopazno jej je prehajalo domotočje in neopazno so se jej od dneva do dneva nabirale okoliščine, ki so jej to življenje omilile. Taki trenotki so se jej pomnožili najprej v šoli. Vsako jutro je koprnela po času, ko bo stala v šoli pred sbranimi otroci, prekrizala se ter začela: "Oče naš, kateri si," — a sto tankih glasov se bo družilo z njenim temeljito s svojim ritmičnim, napol pevanim načelnom. Omilili so se jej trenotki, ko je otrokom pripovedovala pravilice, kadar jih je učila kako pesmico, a najbolj jo je kipelala veselja, ker se je od dne do bolj uverjala, da predmeta, s katerim se je še večera mučila, kako bi ga otrokom razložila in jih naučila, — evo, danes ga zna skoro vsak otrok popolnoma dobro. V takih trenotkih zadovoljstva je bila ponosna v sodbi o sami sebi. Ko nečeno se jej je to zadovoljstvo raztegnilo tudi preko sidov šolske sobe. Ulica jej ni bila več tako grozna. Nizke, umazane hišice v njej — poznala jih je sedaj tako ob svetlih solčnih dneh, kakor ob deževnih — postale so jej dobre znanke, zadobila je od njih mnogo prijetnejši vtis ter ugodno jej je bilo, da jih pozna popolnoma. Doma so se jej samotni večeri v njeni sobici posebno omilili. Draga jej je bila v kotu stoječa postelja, draga jej mixica s knjigami. Veselilo jo je zjutranje vstajanje še pri luči, — veselilo jo je zjutranji glas šrednikove trobente. Po mukanju se je poznala sosedovo kravo, celo svojo miljenico je še imela med junčinci s ceste. Bila je to lepa enoletna junica. Med vso živino bele dlake — navadno v Slavoniji — bila je jedino ta rjava. Morda se je ravno zato omilila Jurkici, pa jej stavljala na okno kruha in sladkorja ter jo tako naučila, da se je vsakiokrat vstavljala pod okno, a kadar bi nje ne bilo, začela je šival mukati in je čakala, dokler se je pokazala Jurkica. Tako tudi ni bilo na česti kokoši ali petelina, ne psa, ne prašiča, da ni znala, žegavi so. A vse to poznanje je je veselilo in zadovoljevalo. (Dalje prihodnjic.)

Dr. J. V. Grahek ZDRAVNIK. Uradne ure so: 10:00 zjutraj do 2:30 popoldne. 845 E. Ohio Street. Telefon Cedar 2388. W. S. PITTSBURG, PA.

"MIZAR" Kralj se odprave revmatizma, bolečin v rokah, nogah, vsteh, krčev in v prahu ter ostale ki imajo v zvezi so štivito. Vse se izsuši ko se parirat namazate s maslom "MIZAR". Lendek stane 35 in 50 in se kupi samo ter lističi vatalju tega masla. Z naravnim naj se polije tudi denar. Pišite na: JOSEPH SOROKOWSKI, 2426 W. Superior St., Chicago, Ill.

EMIL KISS, bankir, 133 Second Ave., NEW YORK, N. Y. ZASTOPNIŠTVO za Slovensko Banko D. O. Zagreb, Prvo Hrvaško Štedilnico, Zagreb, Francoško-Srbsko Banko, Beograd, in oših podružnic v Jugoslaviji. Izplačuje v gotovem AMERIŠKEM dolarju v dnevih in kronah v stavem kraju. POTOM POSTE IN BRZOJAVNO. PRODAJAM ŠIFRIRTE ZA VSE LINIJE. VAN FRISKERIN ROJAKE IZ STAROGA KRAJA. OVAJAM VSE BANCNE POŠLE. PREJEMAM DENAR NA VLOGE IN FLACUJEN 4% OBREŠTI. Pišite po omni. EMIL KISS, bankir, 133 Second Ave., NEW YORK, N. Y.